

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομηται ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς κ. κ.
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ'
ἐκάστην ἀπὸ 10-12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ
τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου
γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς
ὀκτῶ ἡμερῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα
εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν

Κ. ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρό-
γραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ
δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπό-
γραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν
διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης
δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγ-
γελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυ-
ρίας γίνεται δεκτὴ.

Αἱ μεταβάλλουσαι διευθύν-
σιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι
γραμματόσημον 50 λεπτῶν
πρὸς ἐκτύπωσιν ἑκάς ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐξετάσεις-Ἑορταί. — Ἡ κόμησα Aberdeen (ἀπὸ τὸ ταξίδι μου
τῆς Ἀμερικῆς). — Ὁ Ibsen. Α'. μετάφρ. δος Εἰρήνης Νικολαΐδου).
Lette-Verein. — Ἀπὸ τὸ ταξίδι μου. Toblach. — Ὁ Δουμάς πατήρ
(μετάφρ. δος Εἰρήνης Νικολαΐδου). Χωρὶς ὄνομα. — Συναγῆ. — Εἰ-
δοποιήσεις. — Ἐπιφυλλίς.

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ—ΕΟΡΤΑΙ

Ὁ μικρόκοσμος πάλιν εὐρίσκειται εἰς συγκινήσεις. Αἱ ἐξε-
τάσεις ἤρχισαν, χωρὶς οὔτε αἰ εὐχαί τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συ-
νεδρίου, οὔτε τὰ ἐκ τῆς συνηθείας αὐτῆς προκύπτοντα κκαὶ
νὰ ἡμποροῦν νὰ τὰς συγκρατήσουν.

Ἀλλὰ μὲ τὰς ἐξετάσεις, ἀφοῦ τόσον δύσκολον εἶναι νὰ
καταργηθοῦν, ἡμποροῦσαν νὰ γείνουν μερικοὶ συμβιβασμοί, ἂν
οἱ διευθύνοντες καὶ αἱ διευθύνουσαι σχολεῖαι τὰς κηθέρωναν
ὡς ἐν εἶδος σχολικῆς εορτῆς, ἐντελῶς ἀσχέτου μὲ τοὺς προ-
βιβασμούς, εορτῆς, καθ' ἣν θὰ ἐπεδεικνύετο μᾶλλον ὁ τρόπος
τῆς διδασκαλίας τῶν διδασκάλων καὶ τὸ σύστημα τῆς ἐργα-
σίας τοῦ σχολείου εἰς ὅ, τι ἰδίως προουσιάζει τὸ πλέον τερπνὸν
καὶ εὐχάριστον.

Διότι τὰ σχολεῖαι ἐν γένει πρέπει νὰ κρίνωνται ἀπὸ τὰ συ-
στήματα καὶ τοὺς διδασκάλους των καὶ ὄχι ἀπὸ τοὺς δημο-
σίαις ἐξεταζομένους μαθητάς των. Ἐὰν τὸ σύστημα εἶναι κη-
λὸν καὶ ἡ διδασκαλίη κητερπνὴ καὶ εὐχάριστος, ἀπευθυνομένη καὶ
εἰς τὴν ψυχὴν καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ παιδιοῦ, βεβαίως οἶα
δήποτε πνευματικῆς ἀντιλήψεως καὶ ἂν εἶναι τὸ παιδί, θὰ
ὠφελῆθῃ.

Αὐτὰς τὰς σκέψεις ἔκκμηκ προχθὲς εἰς τὸν ὠραῖον κῆπον

τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας νηπιαγωγείου τοῦ Ἐκπαιδ.
τμήματος τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων, εἰς τὸν ὅποιον ἔπαι-
ξαν καὶ εἰργάσθησαν καὶ ἐχόρευσαν καὶ ἐδιάβασαν ὀλίγον τὰ
νήπια καὶ τὰ μικρὰ τοῦ προτύπου.

Εὐθὺμα καὶ ζωηρὰ τὰ παιδάκια, σὰν νὰ ἠσθάνοντο ὅτι
μόνον φιλιὰ τὰ ἐπερίμεναν καὶ μόνον ἀγάπης πνοὴ θὰ ἐθώ-
πευεν ἀπὸ παντοῦ, ἔκκμηκ τὰς διαφόρους ἐργασίας των, τὰς
ὁποίας τόσον σοφὰ διέταξεν ὁ Froebel πρὸς ἀνάπτυξιν σύγ-
χρονον καὶ κηνονικὴν ὄλων τῶν πνευματικῶν καὶ ψυχικῶν δυ-
νάμειων τῶν μικρῶν.

Οὔτε καρδιοκτύπη, οὔτε ἐξάψεις καὶ γλωμιάσματα, οὔτε
ἀγωνία καὶ προετοιμασία ἡμερῶν καὶ νυκτῶν, οὔτε δειλίαι
καὶ φόβοι διὰ τὰ ἀποτελέσματα. Αἱ ἐξετάσεις δι' ὅλα αὐτὰ
τὰ μικρὰ, ἦσαν τὸ μέσον τῆς διακοπῆς τῶν κηθημάτων, ἢ
θύρα ἢ φέρουσα πρὸς τὴν ἐξοχὴν καὶ τὰ θελάσσια λουτρὰ καὶ
τὰ θερινὰ ταξιδάκια, ἢ ἄδεια τῆς κηκτάσεως τοῦ πρωῖνοῦ
ὑπνου, ἢ διημέρευσις εἰς τὴν ἄμμον καὶ εἰς τὸν κῆπον, ἢ
ἐλευθερία ἐν μιᾷ λέξει τοῦ μικροῦ ἐγὼ καὶ ἡ ζωὴ πλησιέστερα
εἰς τὴν μεγάλην καὶ ζωογόνον πηγήν της, τὴν φύσιν.

Πηρηκολούθησα τὴν ψυχικὴν κατάστασιν τῆς μικρᾶς ἀνε-
ψιάς μου εἰς ὅλην τὴν προηγηθεῖσαν τῶν ἐξετάσεων περίοδον.
Ἐμέτρα μὲ ἀνυπομονησίαν τὰς ἐβδομάδας καὶ τὰς ἡμέρας.
Θέλομεν ἀκόμη ὀκτώ, θέλομεν τρεῖς, θέλομεν μίαν μόνον
ἡμέραν! Τί καλὰ!

Εἰς τὴν ἡλικίαν της ἔτρεμα, σκεπτομένη τὴν ἡμέραν αὐ-
τὴν. Τὰ χέρια μου, ἢ ποδιές μου, τὰ φορέματά μου ἦσαν
αἰωνίως μουντζουρωμένα, διότι ἔπρεπε νὰ ἐτοιμασθοῦν καὶ
ἀντιγραφῶν τετράδια καθαρά, ἐνῶ ὅλον τὸ ἔτος τὰ τετρά-
δια στερεοτύπως ἔπλεαν εἰς τὸ μελάκι. Τὰ βράδια ὑπὸ τὸ

φως της λάμπας και την ζέστη της εποχής κυριολεκτικώς εμαρτυρούσαμεν. Ἀπὸ τότε τὰ πράγματα ἤλλαξαν διὰ μίαν τάξιν τούλάχιστον παιδιῶν, δι' ἕκείνα τὰ ὁποῖα μαρφώνονται ἀπὸ διδασκαλίσσας και διδασκάλους, οἱ ὁποῖοι ἐμυήθησαν εἰς τὸ Φρεβολιανόν Σύστημα, τὸ ὁποῖον με' τόσον θρησκευτικὸν φανατισμὸν εἰσῆγαγεν εἰς τὸν τόπον μας ἡ κ. Αἰκατερίνη Λασκαρίδου. Καὶ θὰ ἠυχόμεθα κάθε γυναῖκα καὶ κάθε μητέρα, εἴτε διδασκάλισσα, εἴτε μή, νὰ παρακολουθεῖ το σύστημα αὐτὸ χάρι τῶν παιδιῶν, τὰ ὁποῖα τόσον συχνὰ πίπτουν θύματα τοῦ σχολαστικισμοῦ καὶ τῶν διδασκάλων καὶ τῶν γονέων.

Παιδαγωγικὰ μαθήματα.

Τὸ εὐχάριστον εἶναι ὅτι ἡ ἀνάγκη τῆς παιδαγωγικῆς μορφώσεως τῶν μεγάλων γίνεται ὁσημέραι περισσώτερον αἰσθητὴ καὶ ὅτι πλὴν τοῦ παιδαγωγικοῦ ἔργου τῆς κ. Λασκαρίδου, εἰς τὸ ὁποῖον κατ' ἔτος καταρτίζονται τόσα κορίτσια, προοριζόμενα νὰ ἀντλάθουν τὴν μόρφωσιν τῆς μικρῆς ἡλικίας, καὶ ἄλλα σχολεῖα προέβησαν εἰς ἴδρυσιν παιδαγωγικῶν ἀκροαματικῶν μαθημάτων, εἰς τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ φοιτοῦν καὶ ἐκτὸς τῶν τακτικῶν μαθητηρίων ἄλλαι ἐξωτερικαὶ ἀκροατρίαι.

Τὸ Περθεναγωγεῖον Σκορδέλη ἴδρυσεν τοιαύτην τάξιν, εἰς τὴν ὁποῖαν διδάσκει εἰς ἀπὸ τοὺς ἐπιφανεστέρους παιδαγωγοὺς τῆς Ἑλλάδος ὁ κ. Θ. Μιχαλόπουλος, ὁ ἐπιθεωρητὴς τῶν δημοτικῶν Σχολείων καὶ παιδαγωγὸς τοῦ υἱοῦ καὶ τῶν λοιπῶν πριγκίπων τοῦ Διαδόχου.

Δὲν εἰξεύρομεν, ἐὰν τὰ μαθήματα αὐτὰ θὰ συνεχισθοῦν καὶ τὸ θέρος, ὅποτε θὰ ἠδύναντο νὰ τὰ παρακολουθήσουν καὶ διδασκάλισσαι ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας καὶ ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν, καταρτιζόμεναι ἐντελέστερον εἰς τὸ ἔργον των.

ΚΟΜΜΗΣΑ ΑΒΕΡΔΕΕΝ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ Α'.

Ἐὰν τὰς ἀπεράντους καὶ μεγαλοπρεπεῖς ὄρεινὰς τῆς Σκωτίας ἐκτάσεις, ἐκεῖ ὅπου ὁ ἥλιος ὀπισθεν πυκνῶν νεφῶν ἀνατέλλων, μάτην προσπαθεῖ νὰ διασπάσῃ με' τὰ πύρινα βέλη του, τὸ ἀποχωρίζον αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς σκοτεινὸν νεφελῶδες τείχος, ἐκεῖ ὅπου ἡ χιών εἰς πυκνὰ στρώματα ὑπὲρ τὰ ὄρη ὑψουμένη μεταβάλλει αὐτὰ εἰς ὄγκους ἐκ γρανίτου καὶ λευκοῦ μαρμάρου, ἐκεῖ εἰς ἀπέραντον καὶ μεγαλοπρεπεῖ ἔκτασιν, πλαισιουμένην ὑπὸ ἀτελειώτου δάσους, ἀνετρέφετο νεῆνις περικαλλῆς, ἡ θυγάτηρ τοῦ πλουσιωτάτου λόρδου Tweedmouth, τοῦ πρώτου ἄρχοντος τῶν γαιῶν τῆς Invernesshire.

Ἦτο τὸ καύχημα καὶ σέμνωμα τοῦ εὐγενοῦς οἴκου Tweedmouth ἡ ὡς ὠραῖον ἄνθος περικαλλῆς κόρη, ἡ ὡς εὐεργετικὴ θεοτῆς σκορπιζούσα τὴν χαρὰν ἀνά τὰς πτωχικὰς καλύβας τῶν ἐργατῶν καὶ χειρωνακτῶν, οἵτινες εἶχον τὴν εὐτυχίαν νὰ ἐργάζωνται εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν ἀπεράντων τοῦ λόρδου πατρὸς τῆς κτημάτων.

Δύο πράγματα ἐδιδάχθη παρὰ τοῦ εὐγενοῦς πατρὸς τῆς νὰ θεωρῆ ὡς ἀπαρχιότητα ἡ νεκρὰ Σκωτία: Τὴν φιλοanthρωπικὴν καὶ τὴν ἐργασίαν. Εἰργάσθη ἀκῆματος, ἀνεξάντλητος, μετ' ἐπιμονῆς καὶ κατερίας· εἰργάσθη εὐσυνειδήτως ὅσον ὀλίγα γυναῖκες ἠξεύρουσαν νὰ ἐργάζωνται. Ἦτο εἰκοσάετις μόλις καὶ εἶχε περτώσει ἡδὴ δι' ἰδικιτέρων καθηγητῶν τὰς σπουδὰς τῆς εἰς τὴν Ἀγγλικὴν φιλολογίαν, ἐνῶ ἐξωγράφιζεν ὡς Rembrandt, καὶ ἦτο ἀρίστη μουσικός. Μεμονωμένη ὡς ἔζη εἰς τὸν ὡς φρούριον μεσαιωνικὸν αὐστηρὸν καὶ μεγαλοπρεπεῖ πατρικὸν πύργον, δὲν ἐγεύθη τὰς ἀπολαύσεις τοῦ βίου τῶν αἰθουσῶν, ἀλλ' οὔτε ἤκουσε τὰς κολακευτικὰς ψιμυθιωμένας φράσεις τῶν συνήθων θαυμαστῶν τοιαύτης περικαλλοῦς νεότητος. Μόνον ἄνδρες σοφοί, τῆς αὐτῆς κοινωνικῆς τοῦ πατρὸς τῆς θέσεως καὶ μορφώσεως ἐσύχναζον εἰς τὸν πύργον καὶ μετ' αὐτῶν μόνον ἡ νέα κόρη συναναστρέφετο, ἐλάκουσα πάντοτε τὸν θαυμασμὸν των διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν τῆς μόρφωσιν καὶ διὰ τὰ φιλελεύθερα φρονήματά τῆς.

Μεταξὺ τῶν στενῶν τοῦ πατρὸς τῆς φίλων συγκαταλέγετο καὶ ὁ Γάλλος, ὁ Μέγας Γέρον, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἐν Ἀγγλίᾳ φιλελευθέρου κόμματος καὶ ὁ ἐνθερμότερος θαυμαστῆς τῆς νεκρῆς Σκωτίας, ὅστις βεβαίως θὰ συνετέλεσεν, ὅπως αὐτὴ καταστῆ βραδύτερον ἡ ψυχὴ πάντων τῶν φιλελευθέρων ἐν Ἀγγλίᾳ γυναικείων σωματείων.

Εἰκοσι ἰτῶν ἐνευμφεῖθη κατὰ τὸ 1878 μετὰ τοῦ Jonh Campbell, ἐβδόμου κόμητος ἐκ τοῦ οἴκου Aberdeen, ὅτε καὶ μετέβλεν ἐντελῶς ζῶν καὶ ὡς πυργοδέσποινα τῶν ἀπεράντων γαιῶν Aberdeen, καὶ ὡς σύζυγος ἀνδρὸς κατέχοντος τὰς ἐπιφανεστέρους τῶν θέσεων ἐν τῇ Ἠνωμένῳ Βασιλείᾳ.

Τὰ πρῶτα μετὰ τὸν γάμον τῆς ἔτη ἡ λαίδη Aberdeen διήλθεν ἐν τῷ συζυγικῷ πύργῳ, Hado House, ἀσχοληθεῖσα ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως καὶ μόρφωσιν πάντων τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατρίδων τῶν ἀπασχολημένων εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν γαιῶν τοῦ συζύγου τῆς. Ἡ ἐργασία τῆς ἐνταῦθα ὑπῆρξε συστηματικὴ. Δὲν περιωρίσθη μόνον εἰς τὸ νὰ παρέχῃ βοήθειαν, ἀλλὰ ριζικώτερα ἔλαβε μέτρα, καταρτίσασα ἐξ αὐτῶν τούτων τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατρίδων διάφορα σωματεῖα καὶ ἐξασφαλίσασα οὕτω τὸ μέλλον ἀπειραρίθμων ἐργατικῶν οἰκογενειῶν.

Διὰ τὰ παιδιὰ ἀμφοτέρων τῶν φύλων τῶν ἐργατῶν ἐσύστησε σχολεῖον ἐν αὐτῷ τῷ κτήματί τῆς, ὡς ἐσύστησε λέσχην διὰ τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας, σωματεῖον κατὰ τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, νοσοκομεῖον διὰ τοὺς πάσχοντες, ἄσυλον διὰ τοὺς ἐν ἀναρρώσει καὶ γηροκομεῖον διὰ τοὺς ἐκ γηρατειῶν καταβεβλημένους καὶ ἀδυνατοῦντας νὰ ἐργάζωνται.

Ὅλα αὐτὰ τὰ σωματεῖα καὶ φιλοanthρωπικὰ ἄσυλα ἐλειτούργουν δι' ἰδίων τῆς δαπανῶν εἰς τὸ ἀπέραντον κτήμα τοῦ συζύγου τῆς ὑπὸ τὸν τίτλον *Hado-House Association*.

Αἱ εὐεργετικαὶ ἐνέργειαι τῆς λαίδης Aberdeen ἐπεξετάθησαν βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἀνὰ πάσας τὰς ἐργατικὰς τάξεις τοῦ νομοῦ τῆς περιφέρειας τῆς, ἡ λέσχη δὲ τῶν ἐργατρίδων ἦν ἴδρυσεν, ἠρίθμει ἐντὸς ὀλιγίστου χρόνου ἐννέα χι-

λιάδας μέλη, καὶ εἶχεν ἴδιον περιοδικόν, ἐν ᾧ τὰ ὠραιότερα καὶ ἐποικοδομητικώτερα ἄρθρα ἐγράφοντο παρὰ τῆς λαίδης Aberdeen.

Κατὰ τὰ πρῶτα ταῦτα τοῦ γάμου τῆς ἔτη ἀπέκτισεν ὠραιότερον θυγάτριον, τὸ ὁποῖον ὅμως προσεδιήθη ὑπὸ ἐπιδημικῆς νόσου, καὶ ἐνωρίτατα ἀνηπάργη ὑπὸ τοῦ θανάτου, χωρὶς οὔτε ἡ στοργικὴ περίθαλψις τῆς μητρὸς, οὔτε ἡ ἐπιστήμη, οὔτε αἱ εὐχαὶ τῶν πολυειδῶς παρ' αὐτῆς εὐεργετούμενων νὰ συντελέσωσιν εἰς σωτηρίαν του.

Εὐθὺς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ τέκνου τῆς τούτου ἡ λαίδη Aberdeen ἴδρυσεν ἄσυλον τῶν βρεφῶν, ὃν αἱ μητέρες μεταβαίνουν καὶ ἐργάζονται καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκτὸς τοῦ οἴκου, καὶ εἰς ἀνάμνησιν τῆς προσφιλοῦς μικρῆς ὀνόμασε διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτῆς τὸ σωματεῖον τοῦτο *Dorothy s' Association*.

Μετὰ ταῦτα ἠκολούθησε τὸν σύζυγόν τῆς, διορισθέντα παρὰ τῆς βασιλίσσης Βικτωρίας γενικὸν διοικητὴν τοῦ Ἐδιμβούργου. Διαμείνας τετραετίαν ὅλην ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἴδρυσεν τὸ ὑπὲρ τῆς ἐπιστημονικῆς μορφώσεως τῶν γυναικῶν σωματεῖον, οὗτινος καὶ ἐξελέγη πρόεδρος, ὡς ἐγένετο πρόεδρος καὶ τοῦ γυναικείου σωματείου τοῦ διεκδικούντος ὑπὲρ τῆς γυναικῆς δικαίωμα ψήφου. Μετὰ τὴν ἐν Ἐδιμβούργῳ τετραετῇ διαμονὴν τῆς ἠκολούθησε καὶ πάλιν τὸν σύζυγόν τῆς, διορισθέντα λόρδον διοικητὴν τῆς Ἰρλανδίας, ἐν Δουβλίῳ. Καὶ ἐδῶ ἡ εὐεργετικὴ ἐπιρροή τῆς ἐγένετο ἐπαισθητὴ, εἰς τὴν διοργάνωσιν καὶ πάλιν πολλῶν γυναικείων σωματείων, ἐν οἷς τὸ τῆς Ἀλληλεγγύης τῶν φιλελευθέρων γυναικῶν, τὸ τῆς ἐνώσεως τῶν φιλελευθέρων γυναικῶν τῆς δυτικῆς Σκωτίας, τοῦ Γλασκώβου καὶ τοῦ Ἐδιμβούργου, τὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου τῶν γυναικῶν. Πάντων τούτων τῶν μεγάλων σωματείων ἐξελέγη πρόεδρος. Μὴ ἀρκεσθεῖσα δὲ εἰς ὅσα ἴδρυσεν εὐεργετικά, ἐπιστημονικὰ καὶ φιλελεύθερα σωματεῖα, ἐπελήφθη καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας, ἰδίᾳ τῆς οἰκιακῆς τοιαύτης. Οὕτω ἴδρυσεν τὴν Aberdeen Ladies Union καὶ τὴν Aberdeen Branch of the Scottish Home Industries Association, ὃν τὰ εὐεργετικά ἀποτελέσματα ἐγένοντο καταφανῆ καθ' ὅλην τὴν Ἀγγλίαν.

(Ἀπὸ τὸ ταξεῖδι μου τῆς Ἀμερικῆς.)

IBSEN

Α'.

Ὁ πρὸ ὀλίγου ἀποθανὼν Ibsen εἶναι τὸ μεγαλειότερον ὄνομα τῆς δραματικῆς φιλολογίας τῆς τελευταίας πενηνταετίας. Τὰ ἔργα του ἐγενῆν δεκτὰ εἰς τὴν Γαλλίαν, εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Γερμανίαν, με' ἐκπληξίν, θαυμασμὸν καὶ ὀριστικῶς με' ὁμόφωνον ἐπευφημίαν. Ἀποτελεῖ μέρος τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐκείνης φιλολογίας, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν οἱ ξένοι βεβαιοῦν ὅτι οἱ Γάλλοι εἶναι ἀνίκανοι νὰ ἐνοήσουν τίποτε, ἂν καὶ ζητοῦν τὴν κρίσιν τῆς Γαλλίας με' μεγάλην καὶ ἀκτανόητον ἐπιμονήν. Ἀλλὰ τίποτε δὲν κουργάζει τὴν Γαλλικὴν φιλοτιμίαν καὶ θὰ δοκιμάσῃ νὰ δώσῃ λόγον τοῦ θαυμασμοῦ μου, τὸν ὁποῖον τοσάκις ἔχω εἶπη διὰ τὸν Ibsen. Θὰ παίζω τὸν ρόλον τοῦ ταξειδιώτου, ὁ ὁποῖος πλησιάζει τὸν Peer

Gunt κατὰ τὴν στιγμὴν ὅπου τὸ ἀτμόπλοιον ἐμελλε νὰ καταβυθισθῇ: «Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σὰς κρίνω ἀμέσως μετὰ τὸν θάνατόν σας, ἐὰν θὰ ἔχω τὴν λύπην νὰ ἐπιζήσω. Ἀλλὰ κύριε—Σκεφθῆτε καλῶς, ἔχετε ὅλα ὑπὲρ τοῦ ἑαυτοῦ σας εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν. Θὰ ἀνατάμω τὸ θνητὸν ἄτομόν σας. Ἐκεῖνο ὅπου θὰ ζητήσω κυρίως εἶνε ἡ ἔδρα τῶν ὀνείρων.—Τί δυσάρεστα πρόσωπα! λέγει ὁ Peer Gunt, οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ τῆς ἐπιστήμης». Ἡ ψυχὴ τοῦ Ibsen ἔς συγχωρήσῃ τὸν ταξειδιώτην, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν λύπην νὰ ἐπιζήσῃ αὐτοῦ.

Ὁ Ibsen ἤρχισεν ἀπὸ ρομαντικὰ δράματα, ἐξηκολούθησε με' φιλοσοφικά, καὶ κατόπιν με' πολιτικὰ δράματα, καὶ ἐτελείωσε με' ἔργα, τὰ ὁποῖα ἄλλοτε ὀμοιάζαν με' τὸ ἓνα εἶδος, καὶ ἄλλοτε με' τὸ ἄλλο. Τὰ ρομαντικὰ δράματα Catilina, ὁ Μνηστὴρ τοῦ Στέμματος, δὲν εἶνε καλὰ, ἂν καὶ φανερόντων φύσιν δραματικὴν ἀναμφισβήτητον. Παρατηρήθη ὅτι, ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ὅπου ἡ ἀτομικὴ πεποίθησις τοῦ Ibsen εἶνε ὅλως ἐναντίᾳ τοῦ ρομαντισμοῦ, συνδέεται με' τὸ μεγάλο ψυχολογικὸν θέατρον τοῦ Σοφοκλέους, τοῦ Corneille καὶ τοῦ Racine πολὺ περισσώτερον ἀπὸ τὸ τοῦ Shakespeare.

Μὲ τὸν Brand, τὸν Αὐτοκράτορα καὶ Γαλιλαῖον, τὴν Κωμοδίαν τοῦ ἔρωτος ἀκόμη, ἂν καὶ αὐτὴ ἀνήκει εἰς τὴν νεότητα τοῦ ποιητοῦ, τὴν ὀλίγον συγκεχυμένην, με' τὸ Σπίτι τῆς Κοίτης ὀλίγον ἀργότερα, ὁ Ibsen ἐλάμβανε συνείδησιν τοῦ ἑαυτοῦ του. Ἦτο δραματικὸς ποιητὴς φιλόσοφος. Περιέγραψε χαρακτῆρας οἱ ὁποῖοι περιείχον ἀλήθειαν καὶ ἰδίως ἀλήθειαν τοπικὴν, ἀλλ' οἱ ὁποῖοι κυρίως ἐπαρουσίαζαν τὰς ιδέας του. Ἰδίως ἦσαν ἔργα διὰ τὸ θέατρον, καὶ κανεὶς δὲν ἠδυνήθη νὰ παρουσιάσῃ πρόσωπα πλέον ζωντανά, πρόσωπα τὰ ὁποῖα νὰ ζοῦν ζῶν πλεόν λεπτολόγον, λεπτομερεστέρων καὶ δυνατοτέρων· ἀλλ' ἦσαν ἀκόμη ἔργα με' ιδέας καὶ ὑπόθεσιν. Αἱ ιδέαι τοῦ Ibsen ἀναφέρονται ὅλαι εἰς τὸ πάθος τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀτόμου. Ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸν Ibsen εἶναι, καθὼς ἔλεγε ὁ κύριος de Lomenie, καὶ ὁ ἄνδρας δηλ. καὶ ἡ γυναῖκα, εἶνε ἓνα ὃν τὸ ὁποῖον ἔχει ἀπόλυτον δικαίωμα εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀτόμου του ὡς ἔχει καθήκοντα πρὸς ἑαυτὸν τείνοντα νὰ τὸν ἀπελευθερώσουν καὶ νὰ κάμουν μεγαλειότεραν τὴν ἀτομικότητά του. Οὐδεμία προσπάθεια εἶνε ἀρκετὴ διὰ νὰ ἀπελευθερώσῃ τις τὴν ἀνεξαρτησίαν του ἀπὸ ὅ,τι θὰ ἠδύναντο νὰ τὴν ἀλλοιώσῃ, νὰ τὴν ὑποβιάσῃ ἢ νὰ τὴν μειώσῃ.

Αὐτὴ εἶνε ἡ ἔννοια τῶν βαθέων αὐτῶν ποιημάτων: Ὁ Brand, εἶνε ὁ ἐνθουσιασμοῦ τῆς προσωπικῆς ἐνεργείας. Ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ ὁ Γαλιλαῖος εἶναι ὁ ἄνθρωπος ἀπέναντι τοῦ κράτους, ὁ ἀποσπώμενος ἀπὸ αὐτὸ καὶ ἰστάμενος ἀντιμέτωπός του. Τὸ σπίτι τῆς Κοίτης, εἶναι ἡ γυναῖκα, ἡ ὁποῖα ἀρνείται νὰ εἶνε σκιά ἑτεροκίνητος καὶ θυσιάζει τὰ πάντα, ἀκόμη καὶ αὐτὸ τὸ μητρικὸν αἶσθημα, τὸ ὁποῖον φαίνεται νὰ μὴν ἠσθάνθη ποτέ, εἰς τὸ καθῆκον αὐτό, τοῦ νὰ εἶνε ἄτομον καὶ ὄχι πρᾶγμα. Τὰ πρόσωπά του εἶνε πολὺ ἀνθρωπινά, διότι ἡ ἀτομικότης εἶνε συνώνυμος με' τὸν ἐγωισμόν, ὁ ὁποῖος ἐνυπάρχει εἰς τὴν φύσιν μας. Τὰ ἔργα τοῦ Ibsen ἔχουν τοπικὸν χαρακτῆρα καὶ αἰσθάνεται κανεὶς ὅτι ἐγεννήθησαν εἰς χώραν προτεστάντων, εἰς χώραν ὅπου ἡ κοινωνικὴ ζωὴ εἶνε ἀναγκαιῶς ἀδύνατος καὶ ἀποκεντρωτικὴ.

Τέλος παρουσιάζουν την θεμελιώδη ιδέα του Ibsen ότι η ανθρωπότητα χάνεται από την αδυναμία της προσωπικής ενεργείας και από την απορρόφηση του ατόμου ή εις το "Εθνος, ή εις το πλήθος, ή εις την φυλήν, ή απλούστατα εις την εγκατάλειψιν του εκυτου του. Ο καλλίτερος σχολιαστής του Ibsen, όπως και του Corneille, είναι ο Nietzsche και αυτό τιμά και τις τρεις.

(Μετάφρασις Ειρήνης Νικολαΐδου).

LETTE-VEREIN

"Αν και φέρη τίτλον γερμανικόν όμως το λειτουργούν από το 1886 εις Βερολίνον φιλανθρωπικόν τούτο σωματείον θα ιδρυθή και εις την Ελλάδα χάρις εις την εξ ενός έκτομυρίου ήγεμονικῆν δωρεάν του κ. Χαροκόπου. Με μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι θὰ λέγεται Χαροκόπειον και ὅτι θὰ τελῆ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς πριγκιπίσσης Σοφίης τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ σωματεῖον τούτου ιδρύθη παρὰ τοῦ σοφοῦ Γερμανοῦ Lette, ὁ ὁποῖος μετὰ τῶν πρώτων φιλανθρώπων τοῦ κόσμου ἠνώησεν ὅτι τὸ ρεῦμα τῆς φιλανθρωπίας ἔπρεπε νὰ στραφῆ ἀπὸ τὰ διάφορα νοσοκομεία και "Ασυλα εις τὰς τάξεις τὰς λαϊκὰς, τὰς ὑγειῆς, ὅπως μεριμνήσῃ περὶ τοῦ μέλλοντος αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ αἱ μάλλον παρημελημένοι και αἱ περισσοτέρως προστασίας ἔχουσαι ἀναγκῆν ἦσαν αἱ γυναῖκες, ὁ Σύλλογος Lette ιδρύθη ὅπως παράσχῃ τὴν συνδρομὴν του εις αὐτάς. Πρῶτον και κύριον ἴδρυμα τοῦ Συλλόγου εἶναι τὸ "Ασύλον τῶν βρεφῶν, εις τὸ ὁποῖον ἀφίουν και ὄλην τὴν ἡμέραν αἱ ἐκτὸς τοῦ σπιτιοῦ ἐργαζόμεναι γυναῖκες τὰ παιδιὰ των, τὰ ὁποῖα περιποιούνται, καθιζίζουν και τρέφουν και ὄλους τοὺς κανόνας τῆς ὑγιεινῆς και τῆς παιδαγωγικῆς κορίτσια, ἀσκούμενα εις τὸ ἐπάγγελμα τῆς νταντῆς. Διὰ τοῦ ασύλου τούτου, ἐνῶ σώζονται χιλιάδες ἐγκαταλειμμένων μικρῶν, και αἱ πτωχαὶ ἐργατικαὶ γυναῖκες ἐργάζονται ἡσυχῇ και ἀμέριμνοι, και μορφώνονται συγχρόνως εις ἓν ἔργον βιοποριστικῶν λεγεῶνας ἀξέστων κοριτσιῶν, τὰ ὁποῖα ἕως τῶρα ὑπὸ τὸν τίτλον τῆς νταντῆς θρασάνιζαν παιδιὰ και μητέρας και θρασάνιζοντο και αἱ ἴδιαι.

Παρὰ τὸ "Ασύλον ὑπάρχει και νοσοκομεῖον μικρὸν, εις τὸ ὁποῖον καταρτίζονται ἐπιστημονικῶς γυναῖκες νοσοκόμοι. Ἐπειτα ὑπάρχει Ἐμπορικὴ σχολὴ γυναικῶν, εις τὴν ὁποῖαν καταρτίζονται τελειῶς γυναικῆς ἔμποροι, εις χεῖρας τῶν ὁποῶν μετὰ τὴν ἴδρυσιν τῆς σχολῆς αὐτῆς, τείνει νὰ συγκεντρωθῆ ὄλον τὸ ἐμπόριον τῶν γυναικείων εἰδῶν τῆς Γερμανίας. Ὑπάρχει σχολὴ ὑπηρετριῶν εἰδική, εις τὴν ὁποῖαν προσλαμβάνονται μαθητρίαι οἰκότροφοι, διδασκόμεναι ὅλας τὰς ἐργασίας τῆς καλῆς ὑπηρεσίας, ἀπὸ τὴν πλύσιν ἕως τὸ μαγειρεῖμα και τὸ συγγύρισμα. Ἡ σχολὴ αὕτη περιλαμβάνει και ἐστιατόρια, εις τὰ ὁποῖα ὑπηρετοῦν ἀλληλοδιαδόχως, αἱ προοριζόμεναι διὰ τὸ ἔργον τῆς ὑπηρεσίας εις ἄλλην σχολὴν διδάσκονται διάφορα καλλιτεχνικὰ ἐργαίρια, τὰ ὁποῖα διακρίνονται εις ὅλας τὰς καλλιτεχνικὰς ἐκθέσεις τῆς Γερμανίας.

Ὁ Σύλλογος Lette πλὴν τῶν κυρίως σχολῶν τούτων περιλαμβάνει και τὸ "Ασύλον τῆς Αὐτοκρατορίας Βικτωρίας, εις τὸ ὁποῖον δικαιτῶνται οικονομικῶς και ἀξιοπρεπεῶς κυρία

χωρὶς οἰκογένειαν, καὶ ὡς τὸ "Ασύλον τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης, ἀλλὰ προορισμένον διὰ κυρίας και δεσποινίδας, ἀνωτέρων τάξεων. Περιλαμβάνει γραφεῖον πρὸς παροχὴν ἐργασίας πρὸς τὰς γυναῖκας, τὸ ὁποῖον και ἐδῶ θὰ καταστῆ χρησιμώτατον και θὰ σώσῃ τὸσα θύματα τῶν παντοειδῶν μεσιτῶν, οἱ ὁποῖοι λυμάνονται τὰς ἐργατικὰς γυναικείας τάξεις. Ἰδού ὁ κύκλος ὁ εὐρύτατος και εὐεργετικώτατος τοῦ Χαροκοπέου ἰδρύματος, τὸ ὁποῖον θὰ εὐεργετήσῃ τὸσον γυναικείον κόσμον και τὸ ὁποῖον ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν διοίκησιν τῆς πριγκιπίσσης Σοφίης θὰ εὐδοκιμήσῃ και θὰ καταστῆ ἀντάξιον τοῦ προτύπου, τὸ ὁποῖον ἐπὶ μικρὰν σειρὰν ἐτῶν ἐπόπτειεν ἡ Αὐτοκρατορία Φρειδερίκου.

Τὸ παράδειγμα τοῦ κ. Χαροκόπου θὰ ἐλπίζωμεν ὅτι θὰ μιμηθῶν και ἄλλοι πλούσιοι, διαθέτοντες τὰς δωρεὰς των ὑπὲρ ἰδρυμάτων πρακτικῶν, τὰ ὁποῖα τονώνουν τὸν ἐθνικὸν και κοινωνικὸν μας ὄργανισμὸν και παρέχουν τὰ μέσα εις μέγα μέρος ἐγκαταλειμμένων γυναικείων πληθυσμῶν νὰ γίνωνται παράγοντες ἰσχυροὶ και εὐεργετικοὶ διὰ τὴν οἰκογένειαν και διὰ τὴν κοινωνίαν.

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

Τὸ Toblach εἶναι ὁ τελευταῖός μας σταθμὸς εις τὸ Τυρόλον, ἴσως δὲ και ὁ ὠραιότερος. Λέγω, ἴσως, διότι δὲν ἐμείναμεν παρὰ ἓνα βράδυ ἀπὸ τὰς πέντε ἕως εις τὰς ἑνδεκα τῆς ἐπαύριον. Καὶ ὅμως μοῦ ἔμεινεν ἐντυπωμένον εις τὴν μνήμην ὡς ἓνα εὐθυμον και χαριτωμένον ὄνειρον, ὡς μία γλυκεῖα και γελαστή ὄπτασις, τὴν ὁποῖαν μόλις βλέπομεν και χάνομεν, ὅπως ἄλλως τε ὅλα τὰ ὠραία πράγματα τῆς ζωῆς.

Αὐτὸ τὸ χαρακτηριστικὸν ἔχουν τὰ τοπία τοῦ Τυρόλου, ὅτι ἐνῶ τὸσον ἡ μία πόλις εἶναι πλησίον μετὰ τὴν ἄλλην, ἐνῶ ἀπὸ τὰ ἴδια περιβάλλονται βουνά, ἐνῶ οἱ αὐτοὶ τὰ ἀρδεύουν ποταμοὶ, ὅμως τὸσον διαφέρουν μετὰ τῶν, τὸσας ἐκπλήξεις διαφόρους παρουσιάζουν. Ἐδῶ εις τὸ Toblach ἡ φύσις ἦτο ἡμέρας, ἡ δύσις τοῦ ἡλίου ἐντελῶς μεσημβρινῶν χωρῶν μετὰ ἓνα φυλλορόσημα τρικνταφύλλων και μενεξέδων μέσα εις ἓνα καταρράκτην ἀπὸ ἄβυθον χρυσαφί και ἀπὸ ἀναλυμένα ὀπάλαια. Κάτι τὸ ὁποῖον ἐδύθιζε τὴν ψυχὴν εις γλυκεῖαν ἔκστασιν και νάρκην.

Τὰ βουνὰ πρὸς τὸ μέρος τῆς Αὐστρίας, μικρὰν μετὰ μίαν μεγάλην πεδιάδα, ἐνθιμίζαν πολὺ τὰ ἴδικά μας βουνὰ μετὰ τοὺς ἡμέρους και μεγαλοπρεπεῖς κυματισμούς, μετὰ τὰς πλαστικότητας και τὰς τομὰς των, ὡς νὰ εἶχαν και ἐκεῖνα χρησιμότητάς διὰ κατοικίας θεῶν. Ἡ λίμνη, μία λίμνη ἀπὸ ἐκεῖνας ὅπου βλέπομεν ζωγραφισμένους εις τοὺς πίνακας μεγάλων διδασκάλων, μετὰ γύρω γύρω δένδρα, ποὺ πλέκουν, ἀντακλώμενα εις τὰ βῆθη των, ὠραῖες νταντέλες τῆς Φλάνδρας, ἐπάνω ἀπὸ τὰς ὁποῖας κολυμποῦν λευκοὶ κύκνοι μετὰ ὠραῖους λαιμούς. Ποῦ και ποῦ ἓνα μονόζυλον, ἡ μία μικρὴ βαρκούλα μετὰ ἓνα ζευγάρι νέων μέσα, οἱ ὁποῖοι ἀρχίζουν τὴν ζωὴν των πλέοντες εις τὰ γαλήνια κυτὰ νερά, χωρὶς φόβους ναυαγίων και κινδύνους συγχρούσεων. Ἐπειτα ἓνα δάσος ἡσυχον και μικρὸν, ὡς πελωρία ἀνθοδέσμη, ἐπάνω εις τὴν ὁποῖαν ἡ ὠραία δύσις

σκορπίζει χρώματα, τὰ ὁποῖα σχηματίζουν ὡς ἄνη γιγάντεια και ἐξωτικά.

Δὲν ἤξεύρω, ἐὰν ὑπάρχουν σίτινα εις τὸν ἡσυχον και εὐτυχισμένον αὐτὸν τόπον, διότι δὲν ἐπρόσθεσα νὰ ἰδῶ τὴν πόλιν. Ὑπάρχουν ὅμως ξενοδογεῖα πολλὰ, ξενοδογεῖα μεγάλα και μικρά, τὰ ὁποῖα ἐνῶ εἶνε γεμάτα κόσμοι, τὸσον εἶναι ἡρεμα και ἡσυχά, ὥστε φαίνονται ὡς ἀκατοίκητα. Εἶναι ἡ πρώτη πόλις μετὰ τὸ Belluno, ὅπου ὑπάρχει σιδηροδρομικὸς σταθμὸς, εις τὸν ὁποῖον ἔχουν συγκεντρωθῆ ὅλα τὰ δημόσια γραφεῖα. Ταχυδρομεῖα, τηλεγραφοὶ, τηλεφωνικὰ κέντρα, μικρὰ ἐμπόρια κάθε εἶδους... Ἐκεῖ ἦρχομεν τὰ γράμματα και τὰς ἐφημερίδας μας, ἐκεῖ ἐγράψαμεν, ἐκεῖ ἐλάβαμεν πληροφορίας διὰ τὰς ἀναχωρήσεις τῶν τραίνων και ἐκεῖ ἐκανονίσσαμεν τὸ δρομολογίον μας διὰ τὴν ἐπιστροφήν.

"Ὅσους συνητήσαμεν εις τὸν σταθμὸν ἦσαν ὅλοι αἱ παλαιὰ γνωρίζοντες ὄλων τῶν σημείων τῶν Ἄλπεων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶχαμεν περάσει. Ὁραῖαι Ἀμερικανίδες μετὰ φορτία πολυτίμων ἀποσκευῶν, Ἀγγλίδες ἰσχυραὶ και ὑψηλαὶ ὡς Ἄλπενστοκ, Γερμανίδες πολύσκαροι ἀπὸ τὴν κατάρχησιν τῆς μύτης και τῶν χοιρομεριῶν, Ἰταλίδες και Αὐστριακαὶ μετὰ αὐτοκίνητα και ποδήλατα περιηγούμενα τὸ Τυρόλον και μόνον Ἑλληνίδες και Ἑλληνες δὲν εἶδαμεν. Οἱ τύποι οἱ ἀηδεῖς τῶν Ἀλπινιστριῶν, μετὰ τὸ δισάκι εις τὴν ράχιν, τὸ ἀμφίβολον γένος, τὸ ἠλιοφθιμένον πρόσωπον, τὸ ἔνδυμα τὸ περισσότερον ἀνδρικὸν παρὰ γυναικείον ἀντιπροσωπεύονται γενναῖα εις τὸ Toblach.

Ἀφοῦ περιέφεραν τὴν ἀσχημίαν των εις ὅλα τὰ βουνὰ και ὄλους τοὺς κρημνοὺς τῶν Ἄλπεων, ἐπέστρεψαν θριαμβευτικὰ εις τὰς χώρας των. Αἱ ἐρημιαι, τὰς ὁποῖας διέσχισαν τὰς ἐπιλησίστασαν περισσότερο πρὸς τὴν ἀρχέγονον φύσιν, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν κατάγονται κατ' εὐθείαν γραμμὴν και πλησίον τῆς ὁποῖας ἠντλήσαν χαρὰν και ἀπολαύσεις, αἱ ὁποῖαι θὰ τὰς ἀποζημιώσουν διὰ τὰς κοσμικὰς ἀποτυχίας των.

Ο ΔΟΥΜΑΣ ΠΑΤΗΡ

Τὰ ἀποκλυπτήρια τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Δουμά υἱοῦ ἔγιναν αἰτία νὰ γραφῶσι διάφοροι ἀναμνήσεις εις ἀνέκδοτα και διὰ τὸν πατέρα και διὰ τὸν υἱόν, ἀπὸ τοὺς μεγαλειότερους συγγραφεῖς τῆς Γαλλίας. Ὁ Anatole France γράφει διὰ τὸν Δουμά πατέρα:

«Ἦτο πνεῦμα ἐκτάκτως ἰσχυρὸν, γόνιμον και γεμάτον ἀγαθότητα. Ἐδιηγείτο ὅπως οἱ Ἀραβες. Δὲν ἐκουράσθη ἡ μεγάλη φαντασία του ἐπὶ ἐξήντα ἔτη νὰ παράγῃ. Τὸ θεάτρον τοῦ ὀφείλει ἀριστουργήματα. Ἡ ἀνεξάντλητος φαντασία του ἐκράτησε μέχρι τέλους θελατικὴν ἀπλότητα εις τὰ αἰσθητά. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι τὸν εἶδα τὸ 1867, μέσα εις τὸ θεατρεῖόν του, εις τὸ Γαλλικὸν θεάτρον, κατὰ τὴν πρώτην παράστασιν τοῦ Ἐρνάνη νὰ κλαίῃ ὡς παιδίον, και ἦτο περίεργον θέαμα νὰ βλέπῃ κανεὶς τὸν λευκὸν ἐκεῖνον γέροντα εις τοιοῦτον βαθμὸν συγκεινημένον.

«Ὁ Δουμάς ἦτο ρωμαλέος και καλός. Ἐπὶ ἐξήντα ἔτη ἀπησχόλησε τὴν σκηνὴν και τὸν τύπον μετὰ τὰ ἔργα του, τὰ συγγράμματα παιδαριώδη και ἰσχυρότατα. Διεσκέδασε τὴν ὑψηλὸν, κατειχεν, ἐν καιρῷ πολιτισμοῦ, τὴν μεγάλην θέσιν, τὴν

ὁποῖαν ὁ Ἡρακλῆς, ὁ Θησεύς, ὁ Hermann και ὁ Ligur κατέχουν εις τὸν πρωτογενῆ κόσμον. Ὅπως ὁ Ῥωμύλος, ἐξηφανίσθη εις τὴν καταιγίδα και δύνανται νὰ εἴπουν τῶρα ὅπου ἐπέρασαν εις τὸ παρελθόν: Δὲν ἔχομεν πλέον Δουμάς, Λαμαρτίνους και Βικτωρας Hugo. Ἡ Κασταλλία ἐστήρευσε, εις τὴν ὁποῖαν οἱ κολοσσοὶ οὗτοι ἔπιναν και ἀνεγεννώντο. Θὰ δανεισθῶ ἀπὸ τὸν Blaze de Bury ἓνα ἀνέκδοτον, τὸ ὁποῖον μάς παρουσιάζει εις τὸν ἰδιωτικὸν του βίον τὸν ἀνθρωπον αὐτὸν, τὸν πλέον δημοφιλεῖ, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Βικτωρα Hugo. Κατὰ τὸ 1832, μόλις ἤρχισε νὰ κερδίζῃ ὀλίγα χρήματα, μάς λέγουσιν, ἐνοικίασε εις τὸ Passy ἓνα μικρὸν σπίτι διὰ νὰ κατοικήσῃ ἡ μητέρα τοῦ υἱοῦ του, τοῦ ἰδικοῦ μας Ἀλεξάνδρου. Ἦρχετο ἐκεῖ, ἀπὸ μικρῶν ν' ἀναπνεύσῃ τὸν ἀέρα τῆς ἐξοχῆς, μετὰ τὴν στολὴν τοῦ πυροβολητοῦ τῆς ἐθνικῆς φρουρῆς, τὴν ὁποῖαν ἔπερνε ὑπὸ σπουδαίαν ἔσποψιν, ὡς πολεμιστῆς τοῦ Ἰουλίου και φίλος τοῦ Godefroy Cavaignac. Ὅταν ἡ οἰκογένειά του τὸν ἔχανε ἐπρεπε νὰ τρέξουν εις τὴν φρουρὰν τοῦ Λούβρου διὰ νὰ τὸν εὔρουν.

Μίαν ἡμέραν ὁ μικρὸς του ἔπεσεν ἀπὸ ὄλην τὴν σκάλα, τὸ παιδίον ἔμεινεν ἀνκίσθητον, ἡ μητέρα τὸ ἐνόμιζε νεκρὸν και ἔκαμνε ὡς τρελλή. Ἐστειλαν ἀμέσως νὰ ζητήσουν τὸν πατέρα, ὁ ὁποῖος φυσικὰ, θὰ ἦτο φρουρός, και τὸν ἰατρὸν, ὁ ὁποῖος ἔφθασε πρώτος. Ἐν τῷ μετὰ τὸ παιδίον ἐπανήλθεν εις τὰς αἰσθήσεις του ἄλλ' ἦτο ἀκόμη πολὺ ὠχρὸν, και μόλις τὸ εἶδεν ὁ πατέρας, εἰσερχόμενος, εις τοιαύτην κατάστασιν, ἐλιποθύμησε.

«Ὁ ἰατρὸς διέταξε βδέλλες, ἀλλὰ τὸ παιδίον δὲν ἤθελε μετὰ κένενα τρόπον ν' ἀφίσῃ νὰ τοῦ τῆς βάλλουν ὁ πατέρας τὸ παρακαλοῦσε, τοῦ ὠρῶντο ὅτι δὲν κάμνουν κακόν τότε τὸ παιδίον ἀπῆντησε.

— Τότε βάλτε σὺ πρῶτα και θὰ σὲ μιμηθῶ και ἐγὼ ἔπειτα. Καὶ ὁ Δουμάς συγκατετέθη και ἔβαλε δύο βδέλλες εις τὴν ἀριστερὰν πλάμην του.

«Τὶ θαυμάσιος στρατιώτης, ὁ ρομαντικὸς αὐτὸς πυροβολητής, ὁ ὁποῖος ἤνοιγε τὰς φλέβας του, ὅπως αἱ κλασσικαὶ ἀρχαῖαι δεσποῖναι τῆς Παλαιᾶς Ῥώμης».

Ὁ Mars Monier, ὁ ὁποῖος συνῆντησε τὸν Δουμάν εις τὴν γολέτταν, μετὰ τὴν ὁποῖαν αὐτὸς ἐπαξείδευε διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ πολεμήσῃ εις τὴν Ἰταλίαν, ἔχει εις ἓνα μυθιστόρημά του, περιγραφὴν τοῦ δημοφιλοῦς γίγαντος ἰδοῦ μέρος αὐτῆς: «Ἐπέρασα περισσότερον ἀπὸ ἓνα μῆνα μαζὶ του. Καὶ μέσα εις τὴν γολέτταν τοῦ ἦτο ἀκόμη ἀδύνατον ν' ἀναπαυθῆ ὅταν ἡ κίνησις τοῦ πλοίου τὸν ἠμποδίζε νὰ γράφῃ. μετὰ ἐφώναζε και μοῦ ἔλεγεν εὐθύμως.

— Ἐχεις καμμίαν ὑπόθεσιν; Ἄς κάμωμεν ἓνα δράμα.

— Εἰς ἡμίσειαν ὄραν, ἡ πρώτη ὑπόθεσις μετεβάλλετο εις δράμα, δυνατὸν και ἐλαφρὸν, παθητικὸν και γοργόν: αἱ πέντε πράξεις ἦσαν ἑτοιμοὶ μετὰ ὅλας τὰς σκηνὰς των, μέχρι τῆς τελευταίας λέξεως: δὲν ἔμεινε πλέον παρὰ νὰ γραφῆ. Ἐμενα μετὰ ἀνοικτὸν τὸ στόμα, θαυμάζων μ' ἐνθουσιασμὸν ἄφρατον, τὰς ἀστραπάς και τοὺς κεραυνούς, οἱ ὁποῖοι ὁ ἓνας μετὰ τὸν ἄλλον, ἐξήρχοντο ἀπὸ τὸ μυκλὸ αὐτὸ τὸ εις διαρκῆ ἐκρηξίν εὐρισκόμενον!...

Anatole France.

ΧΩΡΙΣ ΟΝΟΜΑ

Μαζή με την ειδήσιν των γάμων του 'Αλέκου ή 'Ελένη ελάμβανε και επιστολήν της Σόνιας, ή οποία της ανήγγελε τους ιδικούς της γάμους με τον διευθυντήν της αστυνομίας της πόλεως Χαρκόβου. Το πράγμα της εφάνη παράδοξον, και διότι ή Σόνια έλεγεν ότι ήτο απορραπισμένη να μιν υπανδρευθή ποτε και διότι θεωρεί κάθε άνθρωπον της εξουσίας έχθρον της, αφ' ής στιγμής είχε ταχθή μεταξύ των επαναστατικών στοιχείων της πατρίδος της.

'Αλλά το γράμμα της Σόνιας, το όποιον μεταφέρομεν ολοκληρον εδώ, εξηγεί όπως δήποτε τους λόγους, οι όποιοι την έπεισαν να απορραπισή τον γάμον αυτόν.

«'Αγαπήτή μου 'Ελένη.

«'Ενώ ίσως μετά τις τελευταίας ειδήσεις μου, θα με φαντάζεσαι πεζοπορούσαν διά την εξορίαν, ιδού εγώ αποκατεστημένη εις Χαρκόβον ως σύζυγος του διευθυντού της

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

Η ΩΡΑΙΑ ΜΑΓΙΣΣΑ

'Ενδίδων εις τας προτροπάς του κηδεμόνος του, πολύ επιθυμούντος να τον νυμφεύση, ο 'Αλβέρτος de Charnoy, νέος ώρατο, είκοσι πέντε ετών, ανεχώρησε διά την Bretagne.

Εις τον πύργον του Kerloan κατοικεί ή νέα κληρονόμος, εις ήν μέλλουν να τον παρουσιάσουν. 'Η αποστολή αυτή δεν εύχαιστεύε καθόλου τον Παρισινό. 'Η έλευθερία του είναι αγαπητή ακόμη και τίποτε δεν του φαίνεται αηδέστερον παρά συνοικέσιον, το όποιον γίνεται από συμφέρον.

— Μπά! είπεν καθ' εαυτον διά να παρηγορηθή, μία απλή επίσκεψις δεν θα με υποχρεώση και να νυμφευθώ. 'Όταν πεισθώ ότι ή μικρά αυτή Βρετανή είνε δυσάρεστον ασχημογύναικον, θα της κάμω την υπόκλησιν μου, και ο άγαπητός μου κηδεμών θα με αφήση ήσυχον. 'Αλλά, πού εύρίσκουμαι; . . . Περιπλανημένος αναμυθόβλως. 'Εκαμα άσχημα να μη λάβω οδηγόν εις τον σταθμόν.

'Ο ήλιος πλησιάζων να δύση, κατακαίει την ήσυχως κοινουμένην επιράνειαν της θαλάσσης και λόφον τινά πρασινίζοντα άλλ' απόκρημνον, εις την κορυφήν του όποιου ανυψούνται οι πυργίσκοι παλαιού φρουρίου.

Είναι άραγε το Kerloan; έσκέφθη ο Albert de Charnoy. Θα ήτο καλόν να το έρωτήσωμεν. 'Ιδού ακριβώς μία χαριτωμένη χωρική.

— Δεσποινίς! . . . "Ε! Δεσποινίς, μίαν απλήν λέξιν, σάς παρακαλώ.

'Η νεάνις στρέφει και παρατηρεί τον ξένον ταξειδιώτην, οστις έρχεται όπισθεν της.

Μαύρη κόμη περιστέφει το ώρατον πρόσωπον με τους μαύρους οφθαλμούς της χωρικής. 'Η κόκκινη φουστά της και το ψάθινον καπέλλο, το όποιον έχει στολίζει με μικρόν στέλεχος έρείκης, την κάμνον ολίγον κοκέταν και της πηγαινούν θυμασία.

Κοκκινίζει και έρωτῶ: 'Επιθυμείτε, κύριε;

— Αυτός ο πύργος είνε το Kerloan, δεν είναι ούτω;

— Μάλιστα, είναι το Kerloan, κύριε, αλλά δεν θα φθάσητε καλά απ' αυτόν τον δρόμον όπου διευθύνεσθε.

— 'Ηλπίζα ότι πηγαίνετε εκεί και σεις ή ίδια και ότι θα μοι έπετρέπετε να σάς ακολουθήσω.

— Πηγαίνω πράγματι είπεν αυτή, άλλ' από την θύραν των προμηθευτών, και πηγαίνω κατ' ευσταίαν εις της Κουζίνες. Θα έτολούσατε να εισέλθητε ούτω εις το Kerloan;

'Αστυνομίας, τον όποιον, ως σου έγραφα τόσον εφοβούμην εις 'Οδησσόν. 'Ο άνθρωπος αυτός, αφ' ής στιγμής, ως υποδιευθυντής της αστυνομίας της 'Οδησσού, με αντίκρουσεν εις την αστυνομικήν επίσκεψιν του άτμοπλοίου, δεν έπαισε να ακολουθή τῶ ήγη μου και να εδρίσκειται εμπρός μου, καθ' ήν στιγμην τον εφανταζόμεν πολυ μακράν και έντελως άκίνδυνον.

Τόσον το πράγμα με είχε φοβίσει, ώστε απέφασκα να απομακρυνθώ από την 'Οδησσόν, όπου άλλως τε τίποτε δεν με έκρατούσε πλέον μετά την τελικήν απέλπισίαν μου να σώσω, εστω και μέρος του μητρικού μου κτήματος, το όποιον ή μητέρα μου είχαν υποθηκέυσει εις τους συγγενείς του πατέρα και οι όποιοι το οικειοποιήθησαν τοκογλυφικότατα.

Μία παλαιά φίλη και συμμαθήτριά μου ετυχε να είναι αποκατεστημένη εις Χαρκόβον και να ανήκη ως και ο άνδρας της εις τας επαναστατικές τάξεις μας. Συστημένη λοιπόν προς αυτήν από τον εδώ άρχηγόν μας, χωρίς να ειξεύρω ακόμη ποία ήτο — έπήγα προ μηνός εις το Χαρκόβον. Φαν-

— Θα ήτο μεγάλη οικειότης διά πρώτην επίσκεψιν, αφήτησεν ο ταξειδιώτης, του όποιου οι κυανοί οφθαλμοί άκουσίως έρρίφθησαν εις τους μαύρους οφθαλμούς της ωραίας ψαροπούλας. Δεν δύνασθε να μου δείξητε την άληθή οδόν; Μάλιστα δεν είναι ούτω; Σας φαντάζουμαι επίσης καλήν σοσι ώραίαν.

— Το μονοπάτι αυτό θα σάς οδηγήση εκεί. 'Αρκεί να με ακολουθήσητε στιγμάς τινας, κύριε.

— Μόνον ολίγας στιγμάς! Πόσον λυπούμαι, είπεν ο Παρισινός, τον όποιον ή καλλονή και ή χάρις της νέας κόρης είχαν ήδη μαγεύσει. — Πόσον είναι χαρίεσσα, έσκέφθη ο ταξειδιώτης και πόσον θα ήτο εύκολον να με παρασύρη από τον σκοπόν, προς τον όποιον βαδίζω με τόσον ολίγον ενδιαφέρον. 'Αλλά φαίνεται φρόνιμη Παράδοξος χωρική και παράδοξος χώρα. 'Α! εάν αι του πύργου ήδύνατο να ημοιάζου με της ψαροπούλας.

Βαθύς αναστεναγμός εξέλιθε των γειλέων του.

— Είθε κουρασμένος, κύριε; 'Ερωτῶ ή νεάνις, μετριάζουσα το βάδιμά της. 'Ισως βαδίζω γρήγορα.

— Καθόλου, δεσποινίς. Δεν είναι ή κόπως, ήτις μοι απέσπασε τον πένθιμον αυτόν αναστεναγμόν.

Γέλωσ παιδρός άπαντῶ εις αυτήν την σκέψιν. Γνωρίζω . . . γνωρίζω. . . 'Η 'Υβόν ή Ψαροπούλα είναι ολίγον μάγισσα. Θέλετε να σάς το άποδείξω;

— Σας παρακαλώ.

'Ο Ταξειδιώτης έκπληκτος παρατηρεί την σύντροφόν του, ήτις, με τρόπον προσπαθεί να επαναλάβη το σοβαρόν της ύφους. Λέγει επί τέλους. Στέλλεσθε εις Kerloan υπό του x. de Longtier, του κηδεμόνος σας, οστις επιθυμεί να σάς ιδη νυμφευόμενον με την Da Andrée, μονάχικον κόρην του πυργοδεσπότου; αλλά σεις όμως εύχεσθε τόσον ολίγον να γίνη τοῦτο, όσον επιθυμείτε να επανέλθετε εις την πατρίδα σας. 'Επειτα παρατηρούσα αυτόν κατὰ πρόσωπον, προσθέτει με νέον καγχασμόν: "Α! κύριε de Charnoy, φοβοῦμαι πολυ ότι δεν είσθε άποφασισμένος δι' αυτόν τον γάμον.

'Ο νέος εσταμάτησεν άποτόμως. 'Η έκπληξις και ο θυμός ζωγραφίζονται εις τα χαρακτηριστικά του προσώπου του.

— Με γνωρίζετε λοιπόν, είπε, σεις, ήν βλέπω διά πρώτην φοράν, και φαίνεται ότι αι υποθέσεις της καρδιάς μου είναι ή γενική διασκέδασις εδώ είναι πολυ κολακευτικόν τῶ όντι. Και είναι εις της κουζίνες του πύργου, όπου τόσον καλώς σάς έπληροφόρησαν;

— 'Ισως, αλλά τοῦτο δεν έχει τι το ύβριστικόν. 'Η Δις Ρόζα, θαλαμηπέλος της Δος Andrée, είναι μία λεπτή μιγά, ήτις μαντεύει πᾶν, τι της σιωποῦν.

'Υποθέσατε ότι είμαι φίλη της και δεν έχει μυστικά από έμέ.

τάζεσαι την χαράν και των δύο μας όταν ανεγνωροίσθημεν. 'Αλλά φαντάζεσαι και την απέλπισίαν μου, όταν εις τον σιδηροδρομικόν σταθμόν, όπου ή φίλη μου είχε έλθει να με παραλάβη, αντίκρουσα τον υποδιευθυντήν της 'Αστυνομίας της 'Οδησσού. 'Εχάθην, έσκέφθην, εὐθύς ως είδα το βλέμμα του να κροφώνεται επάνω μου με επιμονήν και ως να έζητούσε να διεισδύση εις τῶ βάθη της ψυχῆς μου. 'Εκοκκίνισα, φαίνεται, και εχλώμισα τόσον, ώστε ή φίλη μου, ή οποία εις τας αστυνομικές αυτές καταδιώξεις είναι συνειθισμένη άντελήφθη άμέσως τί συνέβαινε. Δεν μου είπε λέξιν, μου έσφιγξε μόνον το χέρι και ενώ επρόκειτο να με πάρη εις το σπίτι της, διέταξε τον άμαξηλάτην να μας φέρη εις ένα από τα κελίτερα ξενοδοχεία. 'Εκει με άπεχειρέτισε και μου είπεν ότι δεν έπρεπε να ζητήσω να την ιδώ, πριν μου γράψη.

Μετά μίαν ώραν, ενώ έπερνα το τσάι μου εις ένα ώραιον δωμάτιον ξενοδοχείου, ένας ύπηρέτης μου ανήγγειλε την

Γνωρίζουσα ότι άνέμεναν ώραον υποψήφιον γαμβρόν εις τον πύργον άπόψε, πώς δεν ήθελα μαντεύσει ότι ο υποψήφιος αυτός θα είσθε σεις. Το να έλξη τις ολίγην διορακίότητα δεν είναι άμαρτήμα υποθέτω.

'Ο 'Αλβέρτος de Charnoy εθαύμαζε το άξίεραστον πρόσωπον της νεάνιδος, ήτις έμειδία ολίγον ταραγμένη.

'Εψιθύρισεν:

— Μάγισσα, είσαι και πολυ ώραία, 'Υβόν. 'Εχεις δίκαιον να λέγης ότι δεν είμαι άποφασισμένος δι' αυτόν τον γάμον, αφ' ου ήρκασε έν παιδρόν μειδιάμα να συγκινήση την καρδιάν μου. Δεν θα εισέλθω εις τον πύργον.

'Εσταμάτησεν υπό την σκιάν ενός θάμνου και έλαβε την χείρα της 'Υβόν.

'Εκείνη την άπέσυρεν ήσυχως. 'Οποία τρέλλα! κύριε. Αυτό το έσπέρας μάλιστα, το μαντεύω, θα είσθε εις τους πόδας της δεσποινίδος Andrée.

— Ούτε άπόψε, ούτε ποτέ, είπε μετά ζωηρότητος.

— 'Ισως την εύρετε θελκτικήν. Δεν την είδατε ποτέ λέγουν.

— Δυστυχώς. . . ή εύτυχώς. . . είδον μίαν άλλην έψιθύρισεν.

— Εις τον κόσμον σας λέγουν τοῦτο κεραυνοβόλον κτύπημα, επαναλαμβάνει ή νεάνις με μειδιάμα έπεσκιασμένον με λύπην τινά. Αί έλαφρα κεφαλαί είναι πολυ έκτεθημένοι εις αυτό. "Α! κύριε de Charnoy, δεν είσθε πολυ σοβαρός.

Το έναντίον. . . και το άποδεικνύω, άρνούμενος να νυμφευθώ υπό δεσμούς, τους όποιους δεν είμαι βέβαιος ότι θα σεβασθώ. Χαριτωμένη 'Υβόν, πού και ποτε δύναμαι να σε επανίδω; Δεν άπαντᾶς; έντούτοις θέλω μίαν υπόσχεσιν.

'Η νεάνις έκοκκίνησε, και οι μεγάλοι οφθαλμοί της ήστραψαν από όργην και υπεργάθειαν.

— "Ω! ω! τώρα είμαι κεραυνόπληκτος είπεν ο 'Αλβέρτος μειδιών. Θα μου κάμψετε την ύβριν να με φοβήσθε; "Οχι, βεβαίως: Με μαντεύετε καλλίτερον. Λοιπόν το βράδυ. . .

— Με μίαν συμφωνίαν, αφήτησεν αυτή, να ιδητε πρώτον την Da Andrée. Κάμετε την επίσκεψιν σας και έπειτα θα είσθαι έλεύθερος να με συναντήσητε. 'Ιδού ο δρόμος. Θα σάς οδηγήση εις την μεγάλην είσοδον του πύργου. Καλήν έντάμωσιν. . . 'Ισως!

— Καλήν έντάμωσιν, βεβαίωτατα, είπεν ο 'Αλβέρτος.

'Ο x. de Kerloan υπεδέχθη θαυμασίως τον υπό κηδεμονίαν όρφανόν του φίλου του. Αί άποσκευαί του νέου ταξειδιώτου πρό μικρού έφθασαν από τον σταθμόν. 'Ο πυργοδεσπότης οδηγεί τον ξένον του εις το δι' αυτόν προωρισμένον διαμέρισμα και του λέγει.

έπίσκεψιν κυρίου, ο όποιος εξήτει να τον δεχθώ εις το δωμάτιόν μου. 'Επάγωσα όλη. Χωρίς άλλο, έσκέφθην, θα είναι ο αστυνομικός ο όποιος έρχεται να με συλλάβη.

Και πραγματικώς δεν ήπάτηθη. "Όταν τον είδα εισερχόμενον, άνέκτησα παραδόξως την άταρχζίαν μου. "Εμεινα κηθημένη και του έδειξα ένα καθισμα. 'Εφάνετο συγκεινημένος πολυ, περισσότερον και από έμε ακόμη. Σόνια Δημήτρεβνα, μου είπεν. "Ερχομαι ως φίλος και όχι ως έχθρός. "Ερχομαι να σου δώσω κάτι, το όποιον έχεις χάσει πρό πολλού εξ αίτίας μου, και μαζή με αυτό ίσως και την εύτυχίαν.

Είμαι ο Πέτρος Κωνσταντινοβιτς. Πρό δέκα ετών διά μίαν νεανικήν ζωηρότητα εξελαμβανόμεν ως άναρχικός. 'Αντι έμου κατεδιώχθησαν τότε φίλοι και συμμαθηταί μου άθωοι, μεταξύ των όποιων και ο 'Αλέξιος 'Ιβάνοβιτς, τον όποιον όμως έμισούσα, διότι συ τον ήγάπα. 'Ο θεός μου, ο όποιος είχεν ανώτατον άξίωμα, όχι μόνον με απήλλαξε πάσης κκ-

— Σας άφίνω, αγαπητέ μοι κύριε. 'Αφού γίνη ή τουαλέττα σας, θα με συναντήσητε εις την αίθουσαν και θα λάβω την τιμήν και την εύχάριστήν να σας παρουσιάσω εις την θυγατέρα μου.

Μετά μίαν ώραν ο 'Αλβέρτος ώραία ένδυμένος, παρουσιάζεται εις την μεγάλην αίθουσαν και σταματᾶ αϊφνιδίως ως άπολιτωμένος. Μία νεάνις, με λευκήν άφρώδη ένδυμασίαν, στολισμένην με ρόβινα γαρόφαλλα, κάθηται επί τινος καθίσματος και προσηλώνει επ' αυτού το σοβαρόν και γλυκύ βλέμμα της.

'Ο 'Αλβέρτος αναγνωρίζει τα χαρακτηριστικά και το θελκτικόν μειδιάμα της νέας ψαροπούλας, ήτις έχει μεταβληθή εις πυργοδέσποινα.

Δεν ύπάρχει καμμία άμφιβολία. 'Η 'Υβόν και ή Andrée δεν είνε παρά μία και ή αυτή. 'Ο ταξειδιώτης μας την έπαθε.

Συγκεινημένος και υπεργάριων όρμα, και κύπτει το γόφυ: Δεν ήμουν διορατικός, άλλ' είμαι λίαν εύτυχός, λέγει. 'Η έκπληξις μου είναι τόσον θαυμασία! . . . "Επασχα ήδη διότι άπόλεσα την 'Υβόν και ιδού όπου την επανευρίσκω. 'Η Δις Kerloan δεν πιστεύω να μνησικακήση διότι τόσον ταχέως ήγάπησα την ταπεινήν κόρην της θαλάσσης.

— Συκωθήτε, κύριε, λέγει ή νεάνις μειδιώσα. 'Εγώ πρέπει να σάς ζητήσω συγγνώμην διά την μικράν κωμωδίαν, ήν ήθελα να παίξω, παρακινουμένη από την μετμυσίαν μου. Θα παραστήσωμεν αύριον μίαν κωμωδίαν, εις την όποιαν θα παίξω τον ρόλον μιᾶς ψαροπούλας.

'Εδοκίμαζα την ένδυμασίαν μου, όταν μου επήλθεν ή ιδέα να κάμω μετμηφιτισμένη ένα περίπατον έως το κάτω μέρος του λόφου.

Γέρων φίλος, όν δεν παρατηρήσατε με ήκολούθει εις άπόστασιν. Διά το απαραίτητον του κανόνος, με έπροφύλαττεν από τους αθάδεσις.

— Γελᾶτε, λοιπόν δεν μνησικακήτε, είπεν ο νέος. Πόσον είμαι εύτυχός! Εύλογώ το μικρόν έπεισόδιον το όποιον μοι άπέδειξεν. . .

— "Ότι δεν είσθε άποφασισμένος διά συνοικέσιον, λέγει ή Andrée με πονηρίαν.

— Διά συνοικέσιον, το όποιον γίνεται από συμφέρον όχι, βεβαίως! 'Αλλά προτίθεμαι να αγαπήσω με τον τρυφερότερον έρωτα εκείνην με την όποιαν θα διέλθω τον βίον μου

'Ο κώδιον του δειπνου έκτύπησε και ο x. de Kerloan εισέρχεται εις την αίθουσαν.

'Η νεάνις δεν δύναται να άπαντήση ειμή μόνον δι' ενός βλέμματος το όποιον εύκολώτατα δύταται τις να έννοήση τι θέλει να είπη.

'Ο 'Αλβέρτος της προσφέρει τον βραχιόνα, και το νέον ζεύγος με την καρδιάν χαίρουσαν ακολουθεί τον πυργοδεσπότην εις το έστιατόριον.

(M. Brosset)

Κοίτα 'Επ. Δημολούλια.

τηγορίας, αλλά και αργότερα με διώρισεν εις τὴν ἀστυνομικὴν ὑπηρεσίαν, εἰς τὴν ὁποίαν, ὡς βλέπετε, προήχθη ἀρκετά. Ὡς ἐκ τῆς θέσεώς μου ἤμποροῦσα νὰ ἀνακαλύψω τὰ ἔγνη ὄλων τῶν ἀθῶων, τοὺς ὁποίους ἡ τρέλλα μου εἶχεν ἐκπατρίσει καὶ καταστρέψει. Σὺ καὶ ὁ Ἀλέξης Ἰβάνοβιτς με ἐνδιεφέρετε περισσύτερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους, διότι σὺ, Σόνια Δημήτριονα εἶσαι ἡ πρώτη γυναῖκα, ὅπου ἠγάπησα. Πρὸ ἐνὸς ἀκριβῶς ἔτους εἶδα τὸ ὄνομα, τὸ ὁποῖον ἐδανείσθης ὡς ἐξόριστος, εἰς τὸν κατὰλογον τῶν ἀναρχικῶν, οἱ ὁποῖοι πηγαίνουν καὶ χρίονται εἰς τὸ Ἑλβετικὸν κομητάτον. Ἀφοῦτο σὲ πρωτοεἶδα εἰς τὸ ἀτμόπλοιο τὸσον ὠραίαν, σὲ ἐμάντευσα πολὺ δυστυχῆ. Εἰζευρα ὅτι δέκα ἔτη τὴν ὥρην ἐπέστῃς τὸ μαρτύριον τῆς ἐξορίας, ὅτι σὺ καὶ ἡ μητέρα σου ἐζήσατε χωρὶς ὄνομα, ἡ μᾶλλον με ὄνομα, τὸ ὁποῖον δὲν σὰς ἀνῆκε, ὅτι ἐγκατελείφθης ἀπὸ τὸν Ἀλέξην Ἰβάνοβιτς, εἰς τὸν ὁποῖον ἐθυσίασες τὰ πάντα καὶ ὅτι τέλος τὸν εἶχε μισηθῆς τὸσον, ὥστε νὰ ἀρνηθῆς νὰ τὸν ἰδῆς, ὅταν ἦλθεν ἐπίτηδες χάριν σου εἰς τὸ Παρίσι διὰ νὰ σοῦ ἀποδώσῃ ὅ,τι σοῦ ἐχρεωστοῦσε. Σόνια Δημήτριονα, ἔχω ἓνα ὄνομα ἐντιμὸν καὶ μίαν καρδίαν, ἡ ὁποία σὲ διψᾷ καὶ σὲ ποθεῖ τὴν δέκα χρόνια· θέλεις νὰ γίνῃς γυναῖκά μου;

Μοῦ ἐφάνη ὅτι ὠνειρευόμην. Διὰ μίαν στιγμὴν ὑπέθεσα ὅτι ὅλα ὅσα ἤκουσα ἦσαν τέχνασμα ἀστυνομικόν, διὰ νὰ πέσω ἀνύποπτος εἰς τὴν παγίδα. Φαίνεται ὅτι ὁ Πέτρος Κωνσταντινοβιτς, ἀντελήφθη τὰς σκέψεις μου καὶ μοῦ εἶπεν. «Εἰζευρα ὅτι πρὶν νὰ φθάσῃς εἰς τὴν Ρωσσίαν ὑπῆρχε δικταγὴ συλλήψεως ἐναντίον σου, τὴν ὁποίαν ἐγὼ ἀνέλαβα νὰ ἐκτελέσω, με τὴν ἀπόφασιν νὰ σὲ σώσω. Ὅμως δὲν θέλω νὰ σὲ βιάσω εἰς πρᾶγμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ καρδίᾳ σου δὲν θέλω νὰ μείνῃ ξένη. Ἐὰν δὲν δέχῃσαι τὴν πρότασίν μου, ἀναλαμβάνω νὰ ἐυκολύνω τὴν ἐπιστροφὴν σου εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Θὰ σὲ ἀκολουθήσω ἕως τὰ σύνορα. Ἴσως μάλιστα αργότερα ἔλθω ὅπου θὰ ὑπάγῃς καὶ ἴσως τότε εἶμαι τυχερότερος ἀπὸ τὴν. Σὲ ἐπερίμενα δέκα ἔτη. Θὰ σὲ περιμένω ἄλλα δέκα, ἴσως ἕλην μου τὴν ζωὴν».

Ἡ εὐλακρία αὐτῆ με συνεκίνησε. Ἐνθυμήθη ὅτι ὁ ἀνθρώπος αὐτός, ἐπενοῦσεν ἄλλοτε, νέος, πολὺ νέος τότε, ἡμέρες ὀλόκληρες κλεισμένος εἰς ἓνα δωμάτιον, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐνοικιάσει μέσα εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ μας, δῆθεν διὰ νὰ μελετᾷ. πρᾶγματι ὅμως διὰ νὰ με βλέπῃ καὶ νὰ ἀκούῃ τὴν φωνήν μου. Ἐνθυμοῦμαι τὴν τρελλὴν του, ὅταν ἀνέβαινε νὰ πάρῃ τὸ τσάι μαζί μου, καὶ τὰ πειράγματα τοῦ Sacha, ὁ ὁποῖος τὸν ἐφραντάζετο ἐρωτευμένον με τὴν καμκρίερα μας.

Ἡ ἰδέα νὰ θέσω ὑπὸ δοκιμασίαν τὸν ἔρωτα αὐτὸν μοῦ ἦλθεν ἀμέσως εἰς τὸν νοῦν. Ἄλλως τε δὲν εἴμποροῦσα νὰ δεχθῶ τὸν γάμον αὐτόν, χωρὶς νὰ θεωρηθῶ προδότρια ἀπὸ τοὺς νέους φίλους μου, τοὺς ὁποίους ὅμως ἠσθάνομην, ὅτι δὲν θὰ ἤμποροῦσα νὰ ὑπηρετήσω. Δὲν ἤμην, φαίνεται, γεννημένη διὰ τὴν ζωὴν τῶν ἀποστόλων τῶν μεγάλων ἰδεῶν. Ἐξ ἄλλου ὁ ἀνθρώπος αὐτός μοῦ ἦτο πολὺ συμπαθητικός. Ἡσθάνομην ὅτι μαζί του θὰ ἦμην εὐτυχῆς. Καὶ καθὼς εἰσεύρεις τὴν εὐτυχίαν καὶ ἐγὼ ἐζήτησα, ὡς ὀφείλει νὰ τὴν ζητῆ κάθε ἀνθρώπος, ὁ ὁποῖος δὲν ἔκαμε τίποτε κακὸν καὶ ὁ ὁποῖος ἔχει δικαίωμα ἐπ' αὐτῆς.

Λοιπὸν ἰδοὺ τί ἀπήντησα: Ὁ ὑποδιευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας τῆς Ὀδησσοῦ. . .

— Εἶμαι ἀπὸ σήμερον, μοῦ εἶπε, διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας τοῦ Χαρκόβου.

Ἐξηκολούθησα: ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας τοῦ Χαρκόβου δὲν εἴμπορεῖ νὰ γίνῃ σύζυγός μου, ἀλλ' ὁ Πέτρος . . . ναί . . .

Ἐνόησα, μοῦ εἶπεν. Ἐχεις δίκαιον. Σοῦ δίδω τὸν λόγον μου, ὅτι μετὰ δύο τὸ πολὺ μῆνας θὰ ἰδιωτεύομεν εἰς τὸ κτήμα μου τῆς Βεσσαραβίας καὶ θὰ περνοῦμεν ἐξ ἡμερῶν τὸν χρόνον ταξιδεύοντες. Εὐτυχῶς εἶμαι ἀρκετὰ πλούσιος».

Καὶ ἰδοὺ, ἀγαπητῆ μου, πῶς ἤρα μαζί με ἓνα ὄνομα ἀληθινόν, ἐγὼ ἡ ὁποία εἶχα καταστήσει νὰ μὴ ἔχω πλέον οὔτε ψεύτικο, καὶ τὴν εὐτυχίαν, τὴν ὁποίαν εὐχομαι καὶ εἰς σὲ με ὅλην μου τὴν καρδίαν. Σὲ φιλῶ Σόνια,

Υ. Γ. Νομίζω ὅτι τὴν εὐτυχίαν, τὴν ἔχεις πολὺ πλησίον σου καὶ ὅτι δὲν ἔχεις παρὰ νὰ ἀπλώσῃς τὸ χέρι διὰ νὰ τὴν φθάσῃς...

Ἡ Ἐλένη ἐκοκκίνισε καὶ ἠσθάνθη τὴν καρδίαν τῆς νὰ κτυπᾷ. Ἐπλησίασεν εἰς τὸ γραφεῖόν τῆς, ἔσχισεν ἓνα φύλλον χαρτί καὶ ἔγραψε:

«Ἡ Σόνια μοῦ ἀναγγέλλει τοὺς γάμους τῆς. Τώρα ὅπου εἶμαι βεβαία, ὅτι δὲν σὲ ἀγαπᾷ καὶ ὅτι δὲν θὰ γείνω καὶ πάλιν πρόσκομμα εἰς τὸ μέλλον τῆς, δέχομαι τὴν πρότασίν σου, με τὴν βεβαιότητα ὅτι καὶ ἐγὼ θὰ γνωρισθῶ ἐπὶ τέλους με τὴν εὐτυχίαν, τὴν ὁποίαν ἀνθρώπος τὸσον καλὸς καὶ εὐγενής, ὅσον σὺ, σκορπίζει γύρω του».

Ἡ σημείωσις αὐτὴ ἐκλείσθη εἰς φάκελλον, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἡ Ἐλένη ἔγραψε τὸ ὄνομα καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ρώσου ἱατροῦ, τοῦ πρώτου ἀνδρός, τὸν ὁποῖον εἶχε γνωρίσει εἰς τὸ Παρίσι.

ΣΥΝΤΑΓΗ

Κολοκυθάκια στὸ φούρνο. Πέρνετε κολοκυθάκια μέτρια τὰ ζύνετε καλὰ ἀπ' ἔξω καὶ τὰ βράζετε ὄχι πολὺ, ἔπειτα τὰ βγάζετε ἀπὸ τὸ νερὸ τὰ ἀφίνετε καὶ στραγγίζουν τὰ κόβετε εἰς τὸ μέσον τὰ σκάβετε ἀρκετὰ καὶ τὰ γαμίζετε με ἄσπρην σάλτσα bechamel με γάλα εἰς τὴν ὁποίαν ρίχνετε μέσα ἀρκετὸ τυρὶ περμετζάνας καὶ ἀπὸ πάνω ρίχνετε ψωμί τριμμένο εἰς τὸ ὁποῖον ἀνακατέβετε ὀλίγον τυρὶ ἐπίσης, τὰ ζεματίζετε με ὀλίγον βούτυρον καὶ τὰ στέλλετε εἰς τὸν φούρνον. Εἶνε πολὺ ὠραῖα διὰ γαρνιτούρα ψητοῦ ἢ βραστοῦ.

ΠΙΑΝΟ, πολὺ καλόν, ἐνοικιάζεται εἰς συμφέρουσαν τιμὴν. Πληροφορίαι εἰς τὸ γραφεῖόν μας.

Παρακαλοῦνται αἱ κ.κ. συνδρομητρίαι ὡς καὶ αἱ κ.κ. ἀνταποκρίτρίαι καὶ ἀνταποκριταί μας, οἱ καθυστεροῦντες συνδρομὰς νὰ ἀποστείλωσιν αὐτὰς ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον.